

ბოლო მის დახლოებით, ხეობის ძირში—მესამე სადარაჯო.

ჯარმა სროლა აუტყვა ზელიმ-ხანს. მალე მეოთხე სადარაჯოში ირჩი დაიჭრა, აღმოჩნდნენ ისეთი გულადნი, რომელნიც ხეში ჩაეწყვნ და გამოქვაბულისკენ გასწიეს, მაგრამ ერთი სროლით ორი იქმნა მოკლული: ტყვიამ პლასტუნს მუხლი გაუჭვრიტა და მის უკან მიმავალ ჩაჩანს ყბა.

ზელიმ-ხანი გამოქვაბულიდან დრო გამოშვებით ესროდა მეოთხე სადარაჯოს; მის მეორე და მეოთხე სადარაჯოებიდან უკანაუხედნენ. სროლამ 9 დეკემბრის მთელი დღე გასტანა. დილას ექვსის ნახევარზე გამოქვაბულიდან უკანასკნელი სროლა გაისმა.

10 დეკემბერს დილის 8 საათზე გამოქვაბულში გაგზავნეს მოსალაპარაკებლად ჩაჩანი, რომელმაც უკან დაბრუნებისას განაცხადა, რომ გამოქვაბულში არავინ არის. მართლაც გამოქვაბული ცარიელი აღმოჩნდა.

ზელიმ-ხანის ასეთი სასწაულებრივი გასაბრუნებელი ორწარად შეიძლება აიხსნას: ან, დილით გათენილისას შეუძნეველად გაიპარა და ან ჩაჩანმა, რომელმაც მოსალაპარაკებლად იყვნენ მისთან გაგზავნილი, დაიპყრო იგი. მოკლული და სამი ჩაჩანი, რომელზედაც ეჭვი აქვთ, შეიპყრეს და ვედენის საბატონოში დაატყუა.

ყველაზე უფრო კუპასთან ახლოს მდებარე ახალი, ზელიმ-ხანი გათენებისას შეუძნეველად მიეფარა მთებში, ვინაიდან კვალი შეამჩნიეს რომელიც ზევით მთისკენ მისდევდა და რომელზედაც სისხლის კვალი ამჩნევია; ჰქვირობენ, ზელიმ-ხანი დაქრულია.

გამოქვაბულში უპოვნით პატრონების გილზეები, თუნუქის ყუთი ერბოთი, ჩიდანის, ლუდის სამი ბოთლი, კოვზი, ხის ჯამი, ცოტა სიმინდის ფუჭილი, საბანი და ნაჯახი.

სროლის დაწყებისას გამოქვაბულის დასათვალიერებლად გაგზავნილი იქნა ჩაჩანი, რომლის მეოთხედით ზელიმ-ხანს თანხმობა განუცხადებდა და მორჩილებზე იმ პირობით, თუ მის ნათესავებს განთავისუფლებდნენ; ეს მისთვის აღუთქვამთ; როდესაც მის პირობის ასრულების თანხმობა გადაუციათ, ზელიმ-ხანს უთქვამს: „ის გამოცხადდეს ჩემთან, ვისაც მე ვესაქირობებო.“

საპირობები, რომელთაც გამოქვაბული უნდა აეფეთქებინათ, იმ დროს მოვიდნენ, როდესაც ზელიმ-ხანი უკვე უჩინარ-იქმნა.

ხმა სამტრედიდან

კვირას, 11 დეკემბერს, ორ კლასიან სასწავლებლის სადგომში შესდგა არაჩვეულებრივი საზოგადო კრება სამტრედიის ვაჭართა საურთიერო ნდობის საზოგადოებისა. კრების თავმჯდომარედ ააინახე რუხაძე აირჩიეს. კრება გაიხსნა შუაღამის 12 საათზე. გამოცხადდა 78 წევრი—150 წევრიდან. საბჭოს თავმჯდომარემ გ. სიხარულიძემ მოკლედ გააცნო დამსწრეთ ბანკის მნიშვნელობა აღმშენებლობაში და კერძოდ სამტრედიის ვაჭართა საურთიერო ნდობის საზოგადოების მოქმედება ჩვენს დაბაში. მისი სიტყვა მოკლედ იყო, მაგრამ შინაარსიანი. მან ილაშქრა წინსვლა ბანკისა.

შემდეგ მოხსენება წაიკითხა გამგეობის თავმჯდომარემ ი. სტურუამ. მის მოხსენებიდან გამოიკრვა, რომ ჯერ-ჯერობით სამტრედიის ბანკს აქვს ნდობა მხოლოდ ქუთაისის საურთიერო ნდობის საზოგადოებაში 8000 მანათისა და მიწერ-მოწერა აქვს სხვა და სხვა ბანკებთან ნდობის მოსაპოვებლად.

სარევიზო კომისიის მოხსენება წაიკითხა ექ. რ. ნანეიშვილმა, საიდანაც გამოიკრვა: ხსენებულ ბანკში ყველაფერი წესრიგშია. საბუღალტრო წიგნები სწორედ არის წარმოებული და დავითობა რევიზიის ახრით სწორია. ბანკის დარსებისას

ითვლებოდა სულ 129 წევრი—11750 მ. თანხით. ამ ოთხი თვის განმავლობაში მიმტეხია 16 წევრი 1500 მ. ბანკის ძირითადი თანხა ახლა 13250 მან. უდრის. მისივე მოხსენებიდან გამოიკრვა, რომ მოგება თვე და თვე მატულობს და საერთოდ ხსენებული ბანკის საქმეები წინ მიდის, მხოლოდ სადგომი ბანკისა უფარვისა და საზოგადო კრებას წინადადებას აძლევს, უკეთესი ბიზნის მოსძებნონ, ან და არსებული ბიზნის შეაქვთონ. ამასთანავე ხსენებულ კომისიამ მოითხოვა მუდმივი კასირის ყოლა ბანკში და არა დირექტორის მიერ ასრულებად ხსენებულ მოვალეობისა, როგორც ეს ჯერ-ჯერობით ხდებოდა.

კრება კმაყოფილი დარჩა ზემოხსენებულ მოხსენებით და შეუდგა დღიურ წესრიგის განხილვას.

წამოყენებული იყო საკითხი: წლიური ანგარიში ბანკისა როდის უნდა ხდებოდეს? კრებამ დაადგინა: რადგანაც ბანკმა მოქმედება 13 აგვისტოდან დაიწყო ამ წლის დამლევს წლიურ ანგარიშების გამოქვეყნება ზედმეტია, ანგარიში დაბოლოდეს 1912 წლის გა'ულს.

შემდეგ შეუდგა კრება 1912 წლის საგარეულ ბარჯთ-აღრიცხვის განხილვას. ანგარიში დაყოფილია ამ წარად: შემოსავალი 8000 მ. (მოგება), გასავალი: ბინის ქირა 350 მ. განცხადებები 100 მ., საკანკლიარო ბარჯები 20 მ., ფოსტა-ტელეგრაფის—150 მან., ქურნალ-გაზეთები—30 მ., დირექტორის—1500 მ., ბუხალტერის—900 მ., მწერალის—420 მ., კასირის—900 მ., გოდის მოწმობა 79 მ. 50 კ., მოულოდნელი ბარჯები—150 მ., გარდასახადები—100 მ., განათება და გათბობა—60 მ., მცველს—240 მან. და მეთვალყურეს—120 მ. სულ საგარეულო გასავალი უდრის 5119 მან. 50 კაბ.

კრებამ ბარჯთ-აღრიცხვის ყველა მუხლები დამტკიცა, მხოლოდ დირექტორის ჯამაგირი შეამცირა 1200 მანეთამდე.

დასასრულ, სარევიზო კომისიის წინადადებით, საზოგადო კრებამ მადლობა გამოუცხადა ბ. ი. სტურუას ოთხი თვის უფასო შრომისათვის და საქმეების მოწესრიგებისათვის.

სასაგარეო

თავად დადასტურების მოკლედის საქმე, რომელიც კავკასიის ირჩევს. პირველი დღე.

დაბარებულ მოწმობიდან მხოლოდ 97 კაცი გამოცხადდა. თავმჯდომარე ბრალდებულთ; — სტობენ თუ არა თავი დამნაშავედ?

პაქაძე პაქაძე—არა.

მოკლედის ძმა გ. ტ. დადასტურებინა 10(?) მანეთს სივრის. მისი საჩივრის დამტკიცებლად ნაფიცო ვეკილის თანაშემწე შ. მუსხაშვილმა გამოკრის.

ნაშეტიკის კანკლიარიისაკენ მგერულ და სვანურ ენების თარჯიმნებად ნაფიცო და კუხავა იქმნენ გაგზავნილნი.

ბრალდების წარმომადგენელი შესაძლებლად სტობენს საქმის დაწყებას, ხოლო დადინის დამცველნი ნაფიცო ვეკილი: ფადავა და მიქაძე საქმის გადადების მოითხოვენ, ვინაიდან, როგორც დაცვის, ისე ბრალდების თვალსაზრისით მოწმობები არ გამოცხადდნენ. მათ მხარის უპირის ვეკილი მუსხაშვილმა.

სასაგარეო მოკლედ თათბირის შემდეგ საქმის განხილვა გადასწყვიტა.

პირველი მოწმე, ვინცა ვინცა ვინცა ხელ-ჩაიკიდებული მიდის თავად დადასტურებინათ.

თავმჯდომარე: იცნობ თუ არა მველელს ცინცაძეს?

გ. კახიანი: ვიცნობ.

თავმჯდომარე: როგორი განწყობილებაა ჰქონდათ ცოლ-ქმარ დადასტურებინათ?

კახიანი. კარგად სტობენობდნენ, მაგრამ მათ მუდრობებს ხელს უშლიდა თავადი დადინი.

— იყო თუ არა ამ უკანასკნელსა და კენინას შორის დახლოებულობა დამოკიდებულება?

— დადინი ხშირად იარებოდა კენინა დადასტურებინათ.

— მისცა თუ არა განცხადებულობა ცოლს წინადადება დადინთან კენინის შეწყვეტისა?

— მისცა. იგი სთხოვდა, ან ესრულებინა მისი თხოვნა, ან მისი ოჯახი დაეტოვებინა. როდესაც ეს დადინმა შეიტყო, ჩემს ოჯახში სთქვა, პირადად გავუწოდებდი დადასტურებინათ.

მომჩინების დამცველმა მუსხაშვილმა განაცხადა: ერისთავისამ მგერულად სთქვა: დადინი ამბობდა: პირველსავე შეხვედრისას დადასტურებინა ტყვიით შუბლს გაუჭვრიტო, თარჯიმნმა ნიჟარაძემ კი ასე გადმოგვცა: მე მას პირადად გავუწოდებო.

სასაგარეო სხდომა დროებით შეწყდა და ნიჟარაძის მიერ სიტყვების გადახანჯვის გამო ახალი თარჯიმანი მიიწვიეს: ნაფიცო ვეკილი ლორთქიფანიძე.

დაკითხვა გრძელდება:

— როგორ ექცეოდა განცხადებულობა დადინს?

— კარგად. საზოგადოებაში ლაპარაკობდნენ, მათ შორის კეთილი განწყობილება არის.

— რა იცით ამ საქმის შესახებ?

— არაფერი.

— რამ გამოიწვია, განცხადებულობის წინადადება დადინთან კენინის შეწყვეტის შესახებ?

— განცხადებულობა ცოლს ლომიკემ გააფრთხილა, მოკლედის განცხადებულს. განცხადებულსა მსურდა, პირადად მოსალაპარაკებოდა დადინს, მაგრამ სხვებმა დაუშალეს. ჩემს ბიზნეზ კატორისთვისაც ურჩევდა დადინს, მალე მოეჭებნა დადასტურებინათ მკვლელები.

პაქაძე პაქაძეს: ვინაა სთხოვს ერისთავისს, დაწვრილებით უამბოს კენინა დადასტურებინათ და დადინს შორის არსებულ კავშირის შესახებ.

პ. კახიანი: ეჭვი მქონდა და დამტკიცება კი არ შემიძლია. განცხადებულობა ერთხელ ცოლს უთხრა: შევიღებ ოზურგეთში წავიყვან, შენ აქ დარჩი და რაც გნებავდეს, ის ჩაიღებო.

პაქაძე პაქაძე: დაიხანა სთხოვს, ხმა მდლო ილაპარაკოს.

თავმჯდომარე: თუ თქვენ მოწმის სიტყვები არ გესმით, ახლოს მოდით.

დადინი. მე დავიდალე არამც-თუ ზეზე დავიდალე, არამედ ჯდომითაც. **თავმჯდომარე.** წინადადებას აძლევს დადინს, სიტყვას ნუ უბრუნებს, **დადინი (მოწმეს).** ვინდინდა თუ არა დადასტურებინათ უფროს ქალიშვილის სწავლის ფულს?

გ. კახიანი. თქვენ არ შეგეჯობთ გადხანა, რადგან თვითონ თქვენ ცულ პირობებში იყავით სხდომა დამის პირველ საათზე შეწყდა.

პეტერბურგი. გარეშე საქმეთა სამინისტროსაკენ, გაზეთების სიტყვით, პეტინის ოფიციალური იუწყებინა, პეტერბურგში ჩინეთის ელჩის საზონოგმა უთხრა, მონგოლეთში რუსეთის ჯარს ჩვენ ქვეშევრდომთა ინტერესების დასაცავად ვგზავნით და არა მონგოლეთის დასაპყრობად. ეს ამბავი ტყუილია: გავფიქვინებ სხვონოგს ჩინეთის ელჩთან არც კი ულაპარაკებია და არც რუსეთის ჯარი შესვლა მონგოლეთში.

(გ ა ზ ე თ ე ბ ი დ ა ნ .)

რევოლუციონერების და მთავრობის მოლაპარაკება.

რევოლუციონერებმა და მთავრობამ დროებით ზვი ჩამოაგდეს და მოლაპარაკება გაიკეთეს. საერო ერთობის პარტიამ მოწოდებით მიმართა იუან-შუკის და სთხოვა, მშვიდობიანად დასრულოს მოლაპარაკება. რევოლუციონერები რესპუბლიკის დაარსებას მოითხოვენ. იუან-შუკის უარი შეუთვლია. თავის მხრით ლანგუოისა ც გაუზავნა მოხსენება იუან-შუკისთვის ტანგ-შუაიანს რევოლუციონერებთან მოლაპარაკება აქვს დავალებული. იგი ატყობინებს იუან-შუკის, რომ დინსტიის გადარჩენა შეუძლებელია, რევოლუციონერები მტკიცედ ადგანან თავიანთ გადაწყვეტილებას და რესპუბლიკის გამოცხადებაზე უარს არ ამბობენ. ტანგ-შუაიან ატყობინებს აგრედვე, რომ რევოლუციონერებს შეუძლიან ფული სულაც არ ისესხონ და ისე გააგრძელონ ბრძოლა. იუან-შუკის ხელმოწერის ნათესავებთან უთანობითა და მთავრობის რწმუნებულისთვის მიუწერია: „ყველი ღონისჭიბვა იხმარე, რომ რევოლუციონერები დაიკაბულა და დინსტიის განსაცდელიდან გადაარჩინო. მთავრობას აღარავითარი იმედი არა აქვს, რომ შეთანხმება მოხდება. ამიტომ მეფის გვარჯულობის ძვირფას ქონების შეფასებას კვლავ შეუდგნენ. უნდათ ეს ქონება გაჰყიდოს და რევოლუციონერებთან საბრძოლველად გამოიყენოს.“

უიან-შუკის მოლაპარაკება.

მთავრობასა და რევოლუციონერებს შორის გამართულმა მოლაპარაკებამ, როგორც ეტყობა, ვერაფერი მიიღო. იუან-შუკის მთავრობის რწმუნებულობა ტან-შუაიან სთხოვა სხვა და სხვა სახელმწიფოთა ელჩებს, ურჩიეთ იუან-შუკის, რომ რესპუბლიკის გამოცხადებაზე დასთანხმდეს, თორემ ომის გაგრძელება აუკლებელი იქნება. რადგანაც იუან-შუკი სამი დღის განმავლობაში გადაწყვეტილი პასუხი არ მისცა რევოლუციონერებს, ამ უკანასკნელთა აზრად აქვთ ჩინეთის დედა-ქალაქ პეტინზე მიიტანონ იერიში.

აღმირალი სა, გემების უფროსი, რომელიც მთავრობისა და რევოლუციონერთა კაბინეტის წევრად ითვლება, კიანოაში სდგას. რომელ მხარესაც გამარჯვება ერგება, ისიც იმას მიემხრობა.

ნანკინიდან შან-შაიში სამი ათასი რევოლუციონერი მივიდა. ისინიც რესპუბლიკის გამოცხადებასა თხოულობენ.

„ტომის“ შან-შაიდან ატყობინებენ, თან-შუკი დასთანხმდა ფედერალურ რესპუბლიკის გამოცხადებას, ვინაიდან წინააღმდეგობა უბრალოდ სისხლის დღრისა. იუან-შუკი, როგორც ვიცით, წინააღმდეგობა, მაგრამ აუცილებლობის წინაშე ქედს მოიხრის და შეიძლება პრეზიდენტადც აირჩიონ. რევოლუციონერები იუან-შუკის პრეზიდენტობის წინააღმდეგნი არიან, თუმცა დარწმუნებულნი არიან, თუ იუან-შუკი პრეზიდენტად იქნება, მაშინ სახელმწიფოები უფრო ჩქარა აღიარებენ ჩინეთს რესპუბლიკად.

რესპუბლიკის მოახლოება.

შან-შაიდან ბრიუსელს ამბავი მისულა, დღევანდელი თითქმის ერთხმად აპირებენ რესპუბლიკის მოახლოებას.

სახელმწიფოები თიანძინში ჯარს აძლიერებენ. თაქლან რევოლუციონერები კრეისერით გავიდნენ.

ბრძოლა სპარსეთში

თავიზის ბრძოლა.

ენიუიორკ ჰერალდის კორესპონდენტი იუწყება თერანისა და რუსეთში და ფიდაები იბრძოდნენ ხუთშაბათს მთელ დღეს, დამე ფიდაებმა რუსებს გუბერნატორის სახლი წაართვეს, ორივე მხარე დიდად დაზარალდა. პარსევეს თავიზში მოხარბოდა, რომელიც სწორედ ასწერა პეტერბურგის დეპუტათა სააგენტომ.

ამავე გაზეთის კორესპონდენტი რუსეთის თერანში მყოფ რუსეთის ელჩს პოხიტონოვს ამტყუნებს, სპარსეთი და რუსეთი იმან გადაჰქიდაო. პოხიტონოვი შეუთანხმდა რუსეთის სხვა ელჩებს და თერანში განზრახ მოაწყო ბრძოლა, რათა სპარსეთში მყოფ ჯარის უფროსისთვის საშუალება მოეპო უკან დაბრუნებისა.

რეტერის სააგენტო იუწყება, რუსეთს მართლა მსურს ჯარი უკან დაიბაროს, მაგრამ ეხლა ისეთი მდგომარეობა შეიქმნა, რომ სურვილის ასრულება შეუძლებელია.

რუსის მთავრობას განზრახვა აქვს თერანში იმდენი ჯარი იყოლოს, რომ ველარაფინ გაუბედოს თვასხმა. 9 დეკემბერს კავკასიის ნაშეტიკის დეპუტათ აცნობეს, საჩქაროდ გაგზავნეთ რუსის ჯარის დასახმარებლად რაზმები. სამინისტროს აზრით: დახმარე რაზმი სპარსეთს 11-12 დეკემბერს ჩავიდოდა.

გამოიკრვა, რომ თავდასხმას, თურმე, დიდი ხანია ამზადდნენ ფიდა-

ბრძოლა სპარსეთში

ები, და სხვა საპოლიტიკო ორგანიზაციები.

გ ა ზ ე თ ე ბ ი დ ა ნ .

ფიდაებს ეშუკრებიან.

გარეშე საქმეთა სამინისტროს სპარსეთის განყოფილების გამგეს ი. ა. პერსიანის უთქვამს, რეშტასა და თერანში რუსებზე თავდახმა სპარსეთის მთავრობის ბრალი არ არის.

— ფიდაებმა და დაზარალებულმა პასუხი უნდა გავცვენ და დავაკმაყოფილონ მომხდარ სისხლის დღრის გამო. ჩვენის მხრივ ვისე დანდობისა და პატიების თაობაზე ლაპარაკიც კი მეტია. ყველა ეს რევოლუციის ნაძირი ძალიან კარგ გავკეთილს მიიღებენ, ისეთ გავკეთილს, რის წარმოდგენაც კი არ შეუძლიანთ და რაც დიდად აღარ დაავიწყდებოდა, როდესაც დამნაშავეებს დაესჯით, მხოლოდ შემდეგ შეიძლება რაიმე სამშვიდობო მოლაპარაკება.

მეჯლისის დახმარება.

მეჯლისის დახმარება რომ გამოცხადდეს, დეპუტატებმა სკადეს პაზარში კრება გაემართათ, მაგრამ ვერ მოახერხეს. კრება გამართეს ერთ-ერთ მერიში, ძალიან ცხარე ხასიათი ჰქონდა და ცხარე სიტყვებით წარბოშა აუქვს.

რუსეთის ულტიმატუმის პასუხი სპარსეთმა ბომბების ტელეგრაფით გაგზავნა. დეპუტათ ორი ათას მანეთად დაუჯდათ.

ჩინეთის რევოლუციის

ტად ეროვნული კრება უნდა მოიწვიონ. იუან-შუკის უბრძანეს, საჩქაროდ შეუდგეს არჩენებისათვის მხადებას და რესპუბლიკელებთანაც მოლაპარაკოს. ვადა დანიშნეს სახელრო მოქმედების შეწყვეტის თათვის არის დამაბედლები. დარბინი და უშუიანი ვერცკი ბედავენ იმ მოთუთლ ფანჯრებთან მიახლოვებას: ისინი მხოლოდ შორიდან, თვალ-ცრმლიანები, ცოტა არ იყოს, უფრო, შეტყუებენ მორთულობას, და შიშველნი მარტოაღენ ფუქის ოცნებით ერთობიან: ნე ტავი ჩვენც ცოტა რამე გვარჯუნოს იმ დილოცელომა უფლობა. აი, სწორედ ასეთი გულითადი ნატვრა

ბრძოლა სპარსეთში

ბრძოლა სპარსეთში

ბრძოლა სპარსეთში

ბრძოლა სპარსეთში

ბრძოლა სპარსეთში

ბრძოლა სპარსეთში

ბრძოლა სპარსეთში

ბრძოლა სპარსეთში

ბრძოლა სპარსეთში

ბრძოლა სპარსეთში

